

Hyrje

ASK-ja vepron mbi bazën e Ligjit mbi Statistikat Zyrtare në Kosovë. Sipas Ligjit, është detyrë e ASK-së të mbledhë dhe publikojë të dhëna mbi ekonominë dhe kushtet e jetesës në Kosovë.

Strategjia bazohet në praktikat më të mira evropiane për diseminimin. Parimet e diseminimit zbatohen Kodin e Praktikës të Statistikave Evropiane. Objektivat kryesore janë

1. ASK-ja të jetë burimi i preferuar i fakteve statistikore për Kosovë
2. Të ofrohen fakte dhe statistika për debate publike në Kosovë
3. Të përmirësohet ndërveprimi / dialogu me përdoruesit

1 ASK-ja të jetë burimi i preferuar i fakteve statistikore për Kosovë

Mund të ketë disa prodhues të statistikave - zyrtare ose private - në vend. Prodhuesi qëndror të jetë burimi kryesor. Ky është vendi, ku bota e biznesit, ministritë, qeveria dhe publiku në përgjithësi duhet të kërkojnë statistika për vendin e tyre. Përveç kësaj, ASK-ja do të jetë rruga drejt statistikave evropiane dhe statistikave të tjera zyrtare ndërkombëtare.

1.1 Të dhëna relevante dhe të besueshme

Diseminimi i statistikave zyrtare duhet të jetë objektiv, neutral, i paanshëm dhe transparent. Diseminimi i statistikave zyrtare është relevant, në kohën e duhur, dhe bazohet në publikime të përpikta.

Mbrojtja e të dhënave është e garantuar kur ASK-ja publikon statistikën. Privatësia dhe identiteti i ofruesve të të dhënave (ekonomitë familjare, ndërmarrjet, administratat dhe të intervistuesit e tjerë) janë konfidenciale dhe të dhënat, që ata ofrojnë, përdoren vetëm për qëllime statistikore.

1.2 Njoftimi për gabimet dhe keqpërdorimet

Përdoruesit informohen për gabimet në faqen kryesore të webfaqes. Gjithashtu, informohen abonuesit. Publikohen komunikatat e reja për shtyp. Korrigjimi i gabimeve rregullohet sipas procedurave të shkruara. Këto procedura miratohen nga Bordi Menaxhues i ASK-së. Gabimet e zbuluara në statistikat e publikuara korrigjohen në webfaqe, sa më shpejt që është e mundur.

Për sa i përket publikimeve në letër, korrigjimet duhet të merren në konsideratë në rast të gabimeve serioze dhe, nëse e mundur, duhet të informohen përdoruesit.

Nëse ka ndonjë keqpërdorim apo keqinterpretim të statistikave në media, ASK-ja duhet të ndërmarrë veprime. Procedurat për veprimet e tilla mund të gjenden në politikën e ASK-së për media dhe shtyp.

1.3 Afati kohor & Përpikëria

Njoftimet për diseminimin e statistikave publikohen në kalendarin e publikimit në webfaqe . Kalendarin e publikimit përshkruan temën dhe fushën, periudhën referente dhe datën e publikimit. Çdo devijim nga orari i diseminimit publikohet sa më shpejt që është e mundur, duke dhënë dhe shpjegimet për vonesën, si dhe datën e re të publikimit.

Devijimet nga afatet kohore dhe përpikëria monitorohen rregullisht dhe, në rast se këto afate nuk respektohen, bëhet një plan veprimi përkatës.

ASK përpiqet të dhënat në publikimet dhe ASKData të publikojë në të njëjtën kohë. Afatet kohore dhe përpikëria matet kundrejt njoftimit për shtyp.

1.4 Dokumentimi i saktë (metadat)

Statistikat zyrtare gjithmonë shpërndahen me metadat dhe shpjegimet përkatëse për të evituar keqinterpretimet dhe keqpërdorimet.

Përdoruesit informohen për cilësinë e produkteve statistikore sipas kriterëve të cilësisë të Statistikave Evropiane.

Dokumentimi i metodologjisë përfshin informacionet mbi burimet dhe metodat e mbledhjes së të dhënave, si dhe mbulueshmërinë dhe përkufizimet e përdorura në produktet statistikore. Ato mund të gjenden në webfaqe dhe të gjitha publikimet statistikore dhe tabelat në ASKData do të kenë vegëzat përkatëse për tek to. Informacionet mbi metodologjinë përpilohen sipas standardeve të Eurostat-it, ESMS <http://ec.europa.eu/eurostat/data/metadate/metadate-structure> .

1.5 Krahasueshmëria ndërkombëtare

Statistikat e shpërndara duhet të jenë koherente dhe të krahasueshme, sipas parimeve dhe klasifikimeve ndërkombëtare.

2. Të ofrohen fakte dhe statistika për debate publike në Kosovë

2.1 Relevanca dhe afatet kohore

Në mënyrë që të shpërndaj të dhëna për debate publike dhe në kohë është shumë e rëndësishme. ASK-ja do të shqyrtojë mundësitë e reduktimit në kohë të prodhimit ose

shpërndarjen e të dhënave paraprake, në mënyrë që të plotësojnë nevojat me të dhënave në kohë

2.2 Qasja

Të gjithë përdoruesit duhet të kenë qasje të barabartë te statistikak zyrtare në webfaqe. Kjo do të thotë që datat e diseminimit të statistikave zyrtare duhet të paralajmerohen paraprakisht dhe që asnjë kategori përdoruesish të mos ketë qasje në statistikak përpara se ato të publikohen.

ASK-ja publikon statistikak në gjuhën shqipe, serbe dhe angleze.

Vetëm statistikak që janë kuptuar njihen arritshme.

Nëpërmjet metadatave të standardizuar ASK siguron se statistikak janë të kuptueshme.

ASK-ja do të sigurojë që përdoruesit pavarësisht nga përgatitja e tyre arsimore dhe profesionale mund të gjejnë dhe kuptojnë statistikak të cilat janë relevante për jetën e tyre të përditshme. Për të arritur këtë qëllim, vizualizimi dhe tregimi i ngjarjeve (storytelling) është përdorur.

2.3 Platformat

ASK-ja përdor platforma ose produkte të ndryshme për të arritur tek përdoruesit e vet. Prioritare do të jetë, AKData, diseminimi elektronik në internet dhe mediat sociale si Facebook. Publikimet e shtypura do të jenë me më pak prioritet. Nga viti 2017 të gjitha të dhënat do të jenë në dispozicion në ASKData askdata.rks-gov.net.

Ueb-faqja e ASK, do të ri dizajnohet gjatë vitit 2016.

2.4 Gazetarët dhe mediat e lajmeve

Shumë përdorues informohen për statistikak vetëm përmes mediave. Prandaj, duhet kushtuar vëmendja e veçantë gazetarëve dhe mediave të lajmeve. Mediat e lajmeve informohen aktivisht për publikimet e reja relevante statistikore. Përveç kësaj, ASK-ja ndërmerr aktivitete për prezantimin dhe shpjegimin e publikimeve statistikore për shtypin dhe mediat e lajmeve –kur konsiderohet relevante, mbahen konferenca për shtyp dhe takime me mediat. Ndërveprimet e ASK-së me mediat e lajmeve përshkruhen në politikën e ASK-së për media dhe shtyp.

2.5 Vizualizimi

Statistikak vizualizuese shpesh ofrojnë një pasqyrë më të qartë të të dhënave krahasuar me tabelat, tekstet ose databazat. Vizualizimi i të dhënave duhet të bëhet për interes të përdoruesve.

3 Të përmirësohet ndërveprimi / dialogu me përdoruesit

Përdorues të ndryshëm kanë nevojë për lloje të ndryshme statistikash. ASK-ja ofron një numër të madh produktesh dhe shërbimesh.

Përdoruesit ndahen si në vijim (jo sipas prioritetit): • institucionet qeveritare • qeveritë lokale • studentët, hulumtuesit dhe institucionet arsimore • mediat e lajmeve • kompanitë • organizatat joqeveritare, asociacionet, fondacionet etj. • përdoruesit e jashtëm dhe organizatat ndërkombëtare • qytetarët e zakonshëm.

Përmirësimi i leximit statistikore të popullsisë është një detyrë e rëndësishme. Mënyrat e arritjes së një leximit të përmirësuar statistikor është të paturit një dialog të mirë me mediat dhe institucionet arsimore.

Nëpërmjet takimeve dhe intervistave të fokus grupeve me palët e interesuara ASK do të marrin njohuri mbi nevojat dhe kompetencat e grupeve të ndryshme të përdoruesve.

Komunikimi me përdoruesit bëhet me qëllim të të kuptuarit të nevojave të tyre. Arritja e përdorimit të lehtë të produkteve bazohet në anketat mbi kënaqshmërinë e përdoruesve.

3.1 Monitoroni përdorimin e statistikave dhe kënaqshmërinë e përdoruesve!

Kënaqshmëria e përdoruesve monitorohet rregullisht dhe sistematikisht. Gjithashtu, analizohen të dhënat mbi përdorimin e statistikave.

3.2 Komunikoni me përdoruesit dhe mësoni nga ta!

ASK-ja takohet rregullisht me grupe të caktuara përdoruesish për të diskutuar pritshmëritë e tyre për produktet dhe shërbimet. Këto takime mund të shfrytëzohen edhe për të informuar përdoruesit për ndonjë ndryshim të planifikuar të statistikave.

Zyrtarët/et përgjegjës të njësive përkatëse (ata/ato) që punojnë direkt në prodhimet statistikore janë të thirrur të marrin pjesë në debate dhe komunikime publike me media, pasi që qasja e tyre është më e lehtë në të dhëna. Një praktikë e tillë aplikohet edhe në institutet e tjera kombëtare të statistikës.

3.3 Vetëdijësimi

Organizohen trajnime dhe ngjarje të tjera për të ngritur vetëdijen për ASK-në dhe statistikat në përgjithësi tek studentët, institucionet qeveritare dhe bizneset private.